

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Аналітичний інструментарій Фінансово-економічної безпеки

Шифр та назва спеціальності

072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Інститут

ННІ економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу

Освітня програма

Фінанси і банківська справа

Кафедра

Обліку і фінансів (205)

Рівень освіти

Магістрії

Тип дисципліни

вибіркова

Семестр

2

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Юр'єва Ірина Анатоліївна

Iryna.Yurieva@khpi.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і фінансів
Автор та співавтор понад 287 наукових та методичних публікацій. Курси:
«Соціальна відповідальність», «Фінансова безпека та фінансові ризики»,
«Податкове планування та податкові ризики», «Інформаційно-комунікаційне забезпечення управління підприємством», «Аналіз ефективності бізнесу та бізнес моделі», «Оподаткування в галузях економіки», "Організація і методика податкових перевірок".

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс «Аналітичний інструментарій фінансово-економічної безпеки» розвиває знання та навички, необхідні для втілення системних знань, умінь та навичок з фінансово-економічної безпеки, формує основу теоретичної і практичної підготовки майбутніх управлінських кадрів у цій сфері. Дисципліна спрямована на оволодіння теоретико – методологічних основ фінансово-економічної безпеки, їх структури, закономірності управління ними, дослідження ефективних управлінських технологій, а також передбачених для цього методів.

Мета та цілі дисципліни

Сформувати у майбутніх спеціалістів концептуальні основи сутності, організації та управління механізмом фінансово-економічної безпеки підприємницьких структур; методичних підходів якісної оцінки рівня фінансової безпеки підприємницьких структур, за рахунок формування уніфікованої сукупності ідентифікаційної інформації у формі паспорта безпеки та кількісної - на основі результатів адекватності існуючих одиничних та інтегральних індикаторів її рівня; теоретичної моделі мережі взаємодій керівних органів при функціонуванні механізму фінансово-економічної безпеки суб'єкта підприємництва, на основі структурного аналізу організаційного забезпечення, ієрархії та типології завдань з використанням системного підходу, що, в комплексі, надасть можливість визначити послідовність реалізації завдань, елементів управління та

забезпечення функціонування механізму фінансово – економічної безпеки суб'єктів підприємництва

Формат занять

Лекції, лабораторні роботи, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

. ЗК 05 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 09 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 10 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів

СК 01 Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК 08 Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору

Результати навчання

ПР 05 Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання

ПР 07 Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання

ПР 16 Здійснювати публічні ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань державною та іноземними мовами

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: Основи наукових досліджень. Міжнародної фінансової звітності, соціальної відповідальності та соціального бізнес аналізу, податкового менеджменту

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовується проєктний підхід до навчання, ігрові методи, акцентується увага на застосуванні інформаційних технологій в дослідженні аналітичного інструментарію фінансово-економічної безпеки. Навчальні матеріали доступні студентам за інструментарієм програми Office 365.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1 Вступ до спеціальності Теоретичні основи АІФЕБ

Тема 2 Підприємство в контексті фінансово-економічної безпеки в макроекономіці

Тема 3 Принципи, методи та підходи забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств

Тема 4 Методи АІФЕБ та засоби захисту від погроз

Тема 5 Бюджетний контроль та організаційно -правовий механізм забезпечення фінансово-економічної безпеки

Тема 6 Аналіз галузевих особливостей підприємств при забезпеченні фінансово-економічної безпеки підприємств

Тема 7 Теоретичні підходи до оцінки рівня фінансово-економічної безпеки підприємства

Тема 8 Аналітичний інструментарій діяльності служби безпеки

Тема 9 Аналіз позиції забезпечення фінансово-економічної безпеки

Тема 10 Індикатори кількісної оцінки рівня фінансової безпеки. Аналіз грошових потоків
Тема 11 Інтегральна оцінка рівня фінансової безпеки
Тема 12 Реалізація інтересів підприємства та фінансово-господарча діяльність підприємств
Тема 13 Роль обліку в забезпеченні АІФЕБ
Тема 14 Методика підготовки інформаційно-аналітичних продуктів в системі ФЕБ
Тема 15 Невизначеність в фінансово-економічній безпеці підприємництва
Тема 16 Діагностика небезпек, загроз та ризиків у фінансово економічній сфері

Теми практичних занять

Тема 1 Комплексний аналіз визначень, підходів, методів фінансово-економічної безпеки підприємства
Тема 2 Комплексний аналіз фінансово-економічної безпеки підприємства
Тема 3 Аналіз можливих зовнішніх та внутрішніх загроз економічної безпеки підприємства в умовах постійної взаємодії із зовнішнім середовищем
Тема 4 Індикатори кількісної оцінки рівня фінансової безпеки в оцінці підприємства
Тема 5 Аналітичний інструментарій оцінки рівня фінансово-економічної безпеки
Тема 6 Аналіз грошових потоків
Тема 7 Метод Бостонської консалтингової групи (BCG) в АІФЕБ
Тема 8 Інтелектуальна безпека як складова АІФЕБ

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені..

Самостійна робота

Курс передбачає виконання індивідуального завдання, а саме написання реферату. Теми реферату студент вибирає самостійно із переліку методичних рекомендацій для дисципліни.. Результатом самостійної роботи є вибір та розкриття теми дослідження, який оформлюється у письмовий звіт. Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, статті) для самостійного вивчення та аналізу

Література та навчальні матеріали

1. Давидюк Т.В. Облік, аудит і оподаткування: теорія та практика : навчальний посібник для студентів спеціальностей 071 «Облік і оподаткування» (розділ 6) С.251-289 колектив авторів за заг. ред. проф. Давидюк Т. В. – Харків : НТУ «ХПІ», 2021. – 607 с.
2. Лісовий Г. Податкова злочинність як загроза податковій безпеці України. Публічне право. 2017. № 2 (26). С. 113–121. 2. Петренко І. Податкові ризики, що впливають на економічну безпеку підприємства. Банкрутство & Ліквідація в Україні. 07.02.2019.
3. Юр'єва І.А., Фальченко О.О., Побережна Н.М, Особливості формування власного капіталу на підприємствах. Східна Європа: економіка, бізнес та управління : електрон. наук. фахове вид. – 2019. – Вип. 2 (19). – С. 404-409. – URI: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/19_2019/61.pdf
4. Юр'єва І. А., Алексенко А.А. Обліково – аналітичне забезпечення заробітної плати на підприємствах // Щорічна (IX) міжнародна Internet - конференція студентів та молодих вчених [«Стратегії Інноваційного розвитку економіки України: проблеми, перспективи, ефективність. Форвард-2019», (Харків 27 грудня 2018 р.). – Харків : НТУ «ХПІ». – 2019 р.
5. Впровадження інструментів бізнес-планування як механізму забезпечення економічної безпеки підприємства. Дослідження та оптимізація економічних процесів в готельно-ресторанному бізнесі : кол. монографія / Т. С. Шовкопляс [та ін.] ; [ред.: Н. В. Якименко-Терещенко, Є. М. Строков] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2019. – 100 с. (колективна монографія)
6. Юр'єва І.А., Фальченко О.О., Побережна Н.М, Особливості класифікації доходів торговельних підприємств. Східна Європа: економіка, бізнес та управління, 2020 № 2 (20). – С.426-429 – Режим доступу до ресурсу: (фахове електронне Index Copernicus: [Indexed in the ICI Journal Master List](#))
7. Юр'єва І.А. Застосування провідних інформаційно-комунікаційних технологій на сучасних підприємствах. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки)– X. : НТУ «ХПІ», 2021. – № 3 (20). – С.40 – 43 Бібліогр.: 9 назв. – ISSN . 2519-4461 – Категорія: Б. DOI: [HTTPTS://DOI.ORG/10.20998/2519-4461.2020.4.3](https://doi.org/10.20998/2519-4461.2020.4.3)

8. Юр'єва І.А., Кочетова Т.І. Фінансово-економічні засади виживання кризового підприємства в системі соціальної відповідальності. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Економічні науки)– Х. : НТУ «ХПІ», 2022. – № 2 Категорія: Б. (2022). – С. 44-47 DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2022.2.44>
9. Юр'єва І.А., Омїлаєва С.В. Аспекти впровадження системи економічної безпеки на підприємстві Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції "Модернізація економіки: сучасні реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку", Херсонський національний технічний університет (м. Херсон, Україна) 25-26 квітня 2019 року II-Mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya-Modernizaciya-ekonomiki-suchasni-realiyi-prognozni-scenariyi-ta-perspektivi-rozvitku С 94-96
10. Юр'єва І.А., Клименко С.В. Актуальні аспекти управління витратами підприємства. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції "Модернізація економіки: сучасні реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку", Херсонський національний технічний університет (м. Херсон, Україна) 25-26 квітня 2019 року. II-Mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya-Modernizaciya-ekonomiki-suchasni-realiyi-prognozni-scenariyi-ta-perspektivi-rozvitku С. 596-597
11. Юр'єва І.А., Фальченко О.О. Впровадження елементів антикризового управління із застосуванням платформи блокчейн Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Економічні науки)– Х. : НТУ «ХПІ», 2020. – № 4. – С. 3-6 – Бібліогр.: 9 назв. – ISSN . 2519-4461 <http://journals.urau.ua/index.php/2519-4461>
12. Юр'єва І.А. Цифрове забезпечення організації і методики податкових перевірок як чинник фінансової безпеки/ Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Економічні науки)– Х. : НТУ «ХПІ», 2023. – № 5 (2023). – С.–28-31
13. Юр'єва І.А. Напрями удосконалення обліку фінансових результатів і звітності на підприємствах залізничного транспорту Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет конференції «Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством» Полтавська державна аграрна академія 23 квітня 2019 р. м.Полтава Полтава : ПДАА, 2019. – С. 111-113
14. Юр'єва І.А. Напрями обліку та аналізу в умовах цифровізації Наукові читання професора Григорія Герасимовича Кірейцева (до 90-річчя від дня народження). Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (м. Київ, 22 лютого 2022 р.) / За заг. ред. Гуцаленко Л.В. Київ: НУБіП України, 2022., С. 324-327 407 с.
15. Юр'єва І.А. Впровадження комплексної моделі консолідації інформації для управління безпековою складовою підприємства XI Міжнародна науково-практична конференція " Інформаційно-аналітичне забезпечення безпеко-орієнтовного управління в умовах глобалізації 17- 18 листопада 2022 року Харківському національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова., С.191-194
16. Юр'єва І.А. Дослідження напрямків фінансово-економічної безпеки XXXI Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційні технології: Наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я. MicroCAD 2023» травня 2023 р., м. Харків С.818
17. Татаринцева Ю.Л., Юр'єва І.А. Соціальна відповідальність: облік ризиків при цифровізації фінансів/ Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Економічні науки)– Х. : НТУ «ХПІ», 2023. – № 4 (2023). – С.–84-87 DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2023.4.84>
- 18 Юр'єва І.А. Застосування дьюдїлежанс в діагностиці фінансового стану підприємства в антикризовому управлінні та економічній безпеці Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Економічні науки)– Х. : НТУ «ХПІ», 2023. – № 6 (2023). – С.–63-66 <http://es.khpi.edu.ua/issue/view/16159>
- 19 Текст лекцій з навчальної дисципліни «Аналітичний інструментарій фінансово-економічної безпеки підприємств» для студентів спеціальностей 071 «Облік і оподаткування» та 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» / І.А. Юр'єва, М.О. Ткаченко – Харків: НТУ «ХПІ», - 2024. – 135 с. – Укр. мовою.
- 20 Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з навчальної дисципліни «Аналітичний інструментарій фінансово-економічної безпеки» ля студентів спеціальностей 0.71 «Облік і оподаткування» та 0.72 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» / Ірина Юр'єва, Марина Ткаченко - Харків : НТУ «ХПІ», 2024. – 26 с.
- 21 Методичні вказівки щодо виконання самостійних робіт з навчальної дисципліни «Аналітичний інструментарій фінансово-економічної безпеки» ля студентів спеціальностей 0.71 «Облік і

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку: підсумкової контрольної роботи (40%); виконання реферативного завдання (20%) та виконання самостійної роботи студента (40%). 40% самостійної роботи складаються з: • 20% поточного оцінювання (включаючи есе, презентації, доповіді за темами та роботу на практичних заняттях); • 20% поточного семестрового контролю (онлайн-тести). Залік виконується письмово та містить: 2 теоретичних питання різного рівня складності та 1 практичне завдання. .

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олександр МАНОЙЛЕНКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Тетяна НАЗАРОВА